

Jos en Janneke (huisartsen)

(medische) informatie en andere zaken ...

Tot de dood ons scheidt...

Samen met Jos was ik nog niet zo lang geleden een lang weekend naar Barcelona. Even helemaal weg, thuis de boel de boel laten. Op het terras op La Rambla werd Jos gebeld door de huisartsenpost, een van onze patiënten was overleden. Iemand waar we de afgelopen maanden intensief voor hebben gedokterd. Allebei even stil, ieder met onze eigen gedachten. Verdrietig, maar ook opgelucht dat het 'toch nog snel en rustig' is gegaan. Een langere lijdensweg is hem bespaard gebleven. En we balen, dat we precies nu niet in het land zijn, omdat we zo graag dit laatste stukje ook zelf hadden begeleid.

We bestellen nog een drankje en wat tapas en praten samen nog even door over ons vak.

Dood gaan is onlosmakelijk verbonden met ons werk. De enige zekerheid die we als mens allemaal hebben. Alleen de manier waarop we doodgaan is voor velen onzeker. Als ik in mijn spreekkamer de vraag stel hoe iemand hoopt te steven hoor ik meestal: 'ik hoop ooit gewoon niet meer wakker te worden...'. Helaas is het vaak anders. Veel mensen worden ziek, en soms zo ziek dat ze niet meer beter worden en na een kort of lang ziekbed komen te overlijden.

Dit is voor mij altijd een intensieve periode. Maar ook de mooiste zorg om te leveren. Iemand zo goed mogelijk begeleiden richting de onoverkomelijke dood vergt veel. Ieder mens is anders, en juist in deze kwetsbare en vaak heftige tijd is het zo belangrijk om mij aan te passen aan de persoon die voor me zit. En toch de regie te houden als dat nodig is. Dit begint al met het tijdstip waarop je het overlijden voor het eerst ter sprake brengt. De ene patiënt wil het liefst zo vroeg mogelijk in het ziekteproces alle opties met mij bespreken en de ander houdt alle deuren gesloten. Toch probeer ik wanneer duidelijk is dat iemand niet meer beter zal worden in ieder geval de opening te geven om met mij te praten over het naderende einde. Hoe zie je het einde voor je? Ben je bang voor

de dood of de weg ernaar toe? Wil je het liefste thuis sterven of in een hospice omdat thuis de zorg niet haalbaar is? En heb je nagedacht over euthanasie? Wat weet je van een morfinepomp, waar zo vaak over wordt gesproken door anderen? Ben je gelovig? Welke steun haal je uit het geloof? Ik bespreek welke klachten iemand kan verwachten als de ziekte erger wordt. En wat we hieraan kunnen doen. Er gaan veel gesprekken overheen, met degene die ziek is, maar ook met diens partner en eventueel kinderen. Vaak lange intensieve gesprekken waarin ik iemand steeds beter leer kennen. Elke keer een stapje verder in het proces richting de dood. Klachten worden zo goed als mogelijk bestreden. De gesprekken tussen mij en de patiënt worden anders, vertrouwelijker. We praten over vroeger, het leven, angst, hoop, lachen samen en laten soms een traan. De bezoeken volgen elkaar sneller op, de medische zorg wordt intensiever, totdat het niet meer gaat. De dood komt eraan... Ik sta aan de zijlijn, stuur bij, kijk toe, wacht. Samen met de familie, thuiszorg, soms de pastoor, proberen we de dood zo zacht mogelijk te laten komen. Tot dat onvermijdelijke telefoontje. Het is zover, de laatste adem is uitgeblazen.

Tot de dood ons scheidt... Maar mijn taak is nog niet klaar. Mijn patiënt is overleden, maar voor de partner of kinderen begint er een moeilijke tijd van rouw. Ook dan probeer ik er te zijn door samen terug te kijken op het ziek bed, vragen te beantwoorden of door er gewoon even te zijn als dat nodig is. Wat een mooi vak hebben we toch! Tot de dood ons scheidt...

Groeten
Janneke Bressers